

кива усилни за народа му години да си извоюва завидно положение, и то като отдѣля на своитѣ частни работи по-малко внимание, отколкото на общите народни. Врагъ на всѣко примирение, той проповѣдва и налага съ личенъ примѣръ — бодро превъзмогване на летаргията и копнежъ за новъ животъ на роба. „И самата почва, мисли той; докато стои въ едно и сѫщо състояние, ражда троскотъ и тръне, а щомъ се преобръне и разоре, опитомява се и става плодородна“. Така е и съ обществата и народите, които не могатъ да мислятъ за напредъкъ и подобрение, докато не се постараятъ да промѣнятъ условията си за сѫществуване. „Азъ зная това“, добавя Селимински, „отъ личенъ опитъ и твърдя, че поради разнообразния си и чудно промѣнливъ животъ съзнавамъ своето нравствено подобрение“. И още: „Съ такива и подобни опити съмъ достигналъ до положение да се отличавамъ между нашите сънародници и между чужденците“. Къмъ всичко, което е природа отъ вжтре, което е личенъ духъ, вродена черта на характера, предопределение на заложбите ни, идва зависимостта отъ срѣда и условия, превратността на житейските обстоятелства, необходимостта отъ вънъ, която ще ограничи размаха на волята и ще даде окончателна форма на домогванията и постиженията ни.

Селимински, колкото и скроменъ, не може да се въздържи да не изтѣкне своите качества и своите заслуги. Тъй рѣзко подчертана въ общото развитие му се вижда неговата собствена участъ, съ този сърдеченъ поривъ и това странно стечение на важни обстоятелства! Тъй малко прилика той на другите, съ тѣхното малодушие! Колцина други наоколо му иматъ този тактъ, тази решителност въ най-опасни за народа моменти, за да могатъ да овладѣятъ съ „силна рѣка“ едно положение, което всички намиратъ отчаяно? Кой други би могълъ да заяви презъ първата половина на XIX в. у насъ, безъ да се почувствува опроверганъ отъ фактите: „Въ 1830 г. азъ избавихъ моите съотечественици отъ кръвопролитното турско иго съ изселването имъ отъ Турция. Сега въ Атина азъ събудихъ национално чувство въ сърдцата на тѣзи, които бѣха се борили за гръцката свобода“. Нѣщо изключително по сила на симпатията и твърдостъ на убежденията изтикватая личност на прѣвъ планъ между съвремениците, давайки ѝ право на една горда самооценка въ интимна изповѣдь, въ писма до най-близки приятели.